

Maria-Teresa Asplund

"FEMINISMOAK ERAKUTSI DU ESKUIN KONTSERBADOREA KALEAN GARAITU DAITEKEELA"

Igor Goikolea

@lGoikolea

ARGAZKIA: DAVID LAGERLÖF

Emakume beltz bat faxisten manifestazio aurrean tinko geratu zen, harro, ukabila gora eta begiradarekin hiru gizoni aurrez aurre desafio egiten. 2015eko Maiatzaren Lehena zen, ordu gutxi behar izan ziren bideoa eta argazkia biral egiteko. Ultraeskuindarrek, manifestazioa mozteagatik, Anders Breivikekin alderatu zutenean, "Bilatu Googlen Nelson Mandela" erantzun zien.

Maria-Teresa Asplund da, 42 urteko ekintzaile suediarra. Kolonbian jaio zen eta zazpi hilabete zituela herrialde eskandinaviarreko familia batek adoptatu zuen. Ultraeskuindarren aurkako ekin-tza ez zen ekimen isolatua izan. Ibilbi-de luzea du feminismoaren aldeko eta arrazismoaren aurkako borrokan.

Munduari buelta eman zion zure irudiak. Kontatuko diguzu zein girotan hazi izan zaren?

Oso gaztea nintzela hasi nintzen faxis-tak nire herrian ikusten, inpunitate osoz euren ideologia lau haizetara zabaltzen. Ultraeskuinaren gorakada, beraz, aspal-ditik sufritzen dugu hemen, ez da ezer berria. Beldurra nien hasieran, handia gainera, baina konturatu naiz ez nagoela bakarrik eta haiei aurre egiten hasteko gai ikusi dut nire burua. Haiek, baliteke gero eta gehiago izatea; gu, halaber, gero eta ahaldunduago gaude. Maiatzaren Lehenean egindako manifestazioa pun-tu gorena izan zen; noiz eta munduko langileok gure eskubideak harro alda-rrikatu behar ditugun egunean.

Antolakunderen batean landu duzu bo-rroka hau?

Ekintzailea naiz, ez naiz inongo antola-kundeko kidea. Antolakunde ugaritako militanteekin harreman oso ona dudan arren, ez dut %100 hauen planteamenduekin bat egiten. Militantzia bes-te modu batean eramaten dut aurrera; hala ere, emakume gazteak antolatzen ikusteak ilusioa pizten dit oraindik ere.

Feminismoaren aldeko borroka arrazis-moaren aurkako borroka gisa uler dai-teke?

Bai, hala uste dut. Are gehiago, horrela ulertu behar dugu, ez dut beste aukera-rik ikusten. Nire borroka, guztion giza eskubideak modu berean errespetatze-ko borroka da.

Sistema heteropatriarkalean ez du axola jendeak gaizki tratatzen bazaitu, arrazagatik edo sexu-joeragatik diskri-minatzen bazaitu... Suedian, adibidez, gizarteak normalizat jo du. "Gertatzen da", diote askok. Hori bai akatsa.

Arrazakeriaren aurkako borroka, ma-txismoaren kontrakoa, homofobiare-kin bukatu nahi duena... borroka hauek bakarra eta bera dira. Herritar guztiok aukera berdinak izango ditugun mundu justuago baten aldeko borroka.

Europako hegoaldean, herrialde aurrera-kioenak iparraldean daudela gogoratzen digute hedabideek eta alderdiek behin eta berriro. Suedia tartean da. Hezkun-tzaz, osasunaz eta zerbitzu publikoen garapenaz hitz egiten da maiz. Zure ekin-tzak, aldiz, argi utzi zuen atzerakoa ere badela beste zentzu askotan.

Jarrera arrazistak eta faxistak gero eta normalizatuago daude, zalantzarik gabe. Suediako Demokratik alderdia parlamentuan sartu zenetik, are gehia-go; gainera, antolatzen dituzten mani-festazioen ondorioz goranzko joeran jarraitzen dute. Esaten duzun "gizar-te aurrerakoi" horren teoria Maiatza-ren Lehenean erori zen, ekintzaren egunean. Egun hartan, naziek ez zuten inongo arazorik izan Borlänge (Suedia) erdia okupatzeko, poliziaren segurtasu-narekin. Nazkagarria izan zen. Erradio-grafia ona: gure Konstituzioaren indar polizialek babesten dituzte, haien jarre-rek gure Konstituzioaren printzipioen aurka egiten duten bitartean. Eta hori, ziur nago, ez dela soilik Suedian gerta-tuko.

Mendebaldeko feminismoari askotan le-poratu izan zaio borroka ugari bere gain hartu ez izana: arrazismoaren kontrako borroka, sexu langileen aldeko borroka... Mendebaldeko ekintzaile, feminista eta antiarrazista gisa, uste duzu hala dela?

Ez. Ez dut antolakunde batean mili-tatzen eta ez naiz munduan barrena asko mugitzen, baina ezagutzen ditu-dan Suediako militante feminista guz-tiek borroka horiek bere egiten dituzte. Nik ere hala egiten dut. Sexu langileen %110aren babesa izan dugun moduan, haiek ere gurea dute, adibidez. Ezin dut Mendebaldeko emakume guztien ize-nean hitz egin, baina hori da nire egune-rokotasunean topatzen dudana egoera.

Kurdistango emakumeek erakutsi dute egoera ezegonkorrenean ere feminismoa lehen lerroan jar daitekeen borroka izan daitekeela.

Nire errespetu eta babes handiena Kur-distango emakume guztientzat; Euro-pako eta munduko emakume guztion-tzako eredua izateaz gain, inspirazio iturri izan behar dira. Zalantzarik gabe, feminismoaren borroka oso indartsu errotzen ari dela eta benetako aldaketa politikoa etortzeke dagoela, baita Euro-pan ere.

Adibidez?

Polonian azken egunetan gertatutakoa horren adibide garbia da. Eskuin mu-turreko Gobernuak atzera bota behar izan du abortuaren azkenengo proposa-mena. Ez da lege proposamen bat izan Gobernuaren neurri atzerakoi eta ma-txistak atzera bota dituen; emakumeek kalean egindako indar erakustaldi baten ondorio zuzena izan da. Feminismoak erakutsi du eskuin kontserbadorea ka-lean garaitu daitekeela. Kaleak berres-kuratzeke garaia da.

Eta instituzioetan?

Suedian alderdi feminista bat sortu zen eta baliteke Parlamentuan sartzea. Hala ere, ez da nire eremua eta beste esparruetan jarraitu nahi dut lanean, han gertatzen dena kontuan hartuz, noski. ■

"Kurdistango emakumeek munduko emakume guztiontzako eredua eta inspirazio iturria izan behar dute"

"Emakume gazteak antolatzen ikusteak ilusioa pizten dit oraindik ere"

"Arrazakeriaren, matxismoaren eta homofobiaren aurkako borroka bakarra eta bera dira"